

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/215/2017
Identifikačné číslo spisu: 5113215647
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Janka Cisárová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5113215647.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ Z. a 2/ N. oboch bývajúcich v S., zastúpených JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, advokátom so sídlom v Žiline, Námestie M. R. Štefánika 1, proti žalovaným 1/ F., bývajúcemu vo I., 2/ S., bývajúcej v J., zastúpenej JUDr. Jánom Polákom, advokátom so sídlom v Bratislave, Miletičova 64, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 27 C 141/2013, o dovolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 30. decembra 2014 sp. zn. 9 Co 1026/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 27. augusta 2014 č. k. 27 C 141/2013-106 prerušil konanie do právoplatného skončenia trestného konania začatého vznesením obvinenia voči Z. a L. uznesením vyšetrovateľa KR PZ v Žiline ČVS: H. zo 16. apríla 2014.
2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného 1/ uznesením z 30. decembra 2014 sp. zn. 9 Co 1026/2014 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh žalobkyne 2/ na prerušenie konania zamietol.
3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali žalobcovia dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z § 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a dôvodnosť z ustanovení § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Namietali, že odvolací súd zmenou rozhodnutia súdu prvej inštancie a zamietnutím návrhu na prerušenie konania porušil ich právo na spravodlivé súdne konanie a zároveň vec nesprávne právne posúdil. Rozhodnutia oboch nižších súdov považovali za zmätočné, pretože opomenuli rozhodnúť o návrhu žalobcu 1/ na prerušenie konania, hoci tento ho tiež podpísal a z jeho obsahu je zrejmé, že ho podali obaja žalobcovia. Zároveň vytýkali odvolaciemu súdu, že sa v napadnutom uznesení vôbec nezaoberal a nevysporiadal s námietkami a argumentmi žalobkyne 2/ vznesenými v odvolacom konaní. Z týchto dôvodov žiadali rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na nové konanie a rozhodnutie.

4. Žalovaní sa k dovolaniu písomne nevyjadřili.

5. V danom prípade bolo dovolanie podané 12. marca 2015. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas žalobcovia, v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpení v súlade s § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (443 C.s.p.) skúmal, či je dovolanie procesne prípustné.

7. Vychádzajúc z ustanovení § 470 ods. 1, 2 C.s.p., s prihliadnutím na základné princípy obsiahnuté v čl. 2 ods. 1, 2 a čl. 3 ods. 1 C.s.p., najvyšší súd posudzoval podmienky prípustnosti dovolania podľa právneho stavu účinného ku dňu podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

8. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). V danom prípade síce dovolanie smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, avšak vzhľadom na to, že išlo o uznesenie o neprerušení konania, voči ktorému v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. (v znení účinnom od 1. januára 2015) dovolanie nebolo prípustné, možno konštatovať, že prípustnosť podaného dovolania z ustanovení § 239 O.s.p. vyvodit' nemožno. Dovolanie žalobcov by bolo prípustné iba vtedy, ak by v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Takú vadu konania ale dovolací súd nezistil.

9. Námietku žalobcov, že nižšie súdy opomenuli rozhodnúť o návrhu žalobcu 1/ na prerušenie konania, považuje dovolací súd za neopodstatnenú. S názorom žalobcov sa možno stotožniť len v tom, že zjavne išlo o ich spoločný návrh na prerušenie konania, pretože bol oboma žalobcami podpísaný. Hoci súd prvej inštancie v záhlaví a odôvodnení uznesenia hovorí len o návrhu žalobkyne 2/, vzhľadom na to, že išlo o spoločné podanie oboch žalobcov, t. j. len o jedno podanie obsahujúce totožnú argumentáciu oboch žalobcov, v skutočnosti vo svojom uznesení rozhodol aj o návrhu žalobcu 1/. Rovnako to platí aj pre odvolací súd, ktorý v napadnutom uznesení (vrátane jeho výroku) taktiež spomína iba návrh žalobkyne 2/. Uvedené pochybenia oboch nižších súdov predstavujú tzv. inú zrejmú nesprávnosť, ktorú možno kedykoľvek aj bez návrhu opraviť postupom podľa § 224 v spojení s § 234 ods. 2 C.s.p.

10. Pokiaľ žalobcovia v dovolaní naznačovali, že zamietnutím návrhu na prerušenie konania odvolací súd porušil ich právo na spravodlivé súdne konanie, ani táto nimi vznesená námietka neobstoí.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. V danom prípade treba navyiac zohľadniť aj to, že rozhodnutia súdu o prerušení konania a o zamietnutí návrhu na prerušenie konania sú procesné rozhodnutia, ktorými sa nerozhoduje o právach a povinnostiach strán sporu vo veci samej (porovnaj IV. ÚS 41/2014); takéto rozhodnutia majú procesnoprávne dôsledky len pre určité štádium konania - nejde o rozhodnutia vo veci samej, ktoré by do práv a povinností strán sporu zasahovali konečným spôsobom. Preto ak odvolací súd po posúdení

návrhu žalobcov sa s ich argumentáciou nestotožnil a dospel k záveru, že v predmetnom spore nebol dôvod na fakultatívne prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., pričom svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil (viď nižšie), nemožno mu len s poukazom na zamietnutie návrhu vytýkať, že porušil právo žalobcov na spravodlivý proces.

13. V súvislosti s námietkou žalobcov o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia dovolací súd poukazuje na stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016 a ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

14. Uvedené stanovisko považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť predmetnej právnej vety, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu však obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Návrh žalobcov na prerušenie konania zamietol s odôvodnením, že platnosť, resp. neplatnosť právnych úkonov bude súd v konaní posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a je preto právne irelevantné, či postupom niektorých osôb došlo k spáchaniu zločinu podvodu. S poukazom na to, že predmetné trestné konanie sa nachádza ešte len v štádiu prípravného konania, uzavrel, že prerušenie konania by v tejto situácii nebolo ani hospodárne. Týmto odvolací súd zároveň postačujúco reagoval aj na základné námietky žalobkyne 2/ vznesené vo vyjadrení k odvolaniu, t. j. na nevyhnutnosť skoršieho rozhodnutia v trestnej veci a hospodárnosť konania, ktorú videla v tom, že po právoplatnom odsúdení obvinených za zločin podvodu spáchaný v súvislosti s kúpou domu žalobcov by mal súd prvej inštancie uľahčené dokazovanie a rozhodovanie. Dovolací súd v tejto spojitosti opätovne pripomína, že za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

15. Žalobcovia v dovolaní taktiež namietali, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) v otázke dôvodnosti ich návrhu na prerušenie konania a bez bližšej konkretizácie aj to, že v konaní došlo k tzv. inej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). V súvislosti s týmito námietkami najvyšší súd odkazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej k dovolacím dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. by bolo možné prihliadať len v prípade procesne prípustného dovolania, čo ale nie je tento prípad (k tomu porovnaj napr. R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 102/2012 či 7 Cdo 116/2013). Z uvedeného plynie, že na dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. (i keby bol prípadne namieste záver o ich opodstatnenom uplatnení) dovolací súd nemôže v tomto konaní prihliadať.

16. Vzhľadom na to, že prípustnosť v danej veci podaného dovolania nevyplýva z ustanovení § 239 O.s.p. a vady konania podľa § 237 ods. 1 O.s.p. v dovolacom konaní nevyšli najavo, najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcov ako procesne neprípustné (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 C.s.p.).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.